

Caragols i despertars

Avui he quedat amb Sofia per anar al cine. La meva intenció, però, no és exactament veure cap pel·lícula, sinó aprofitar la foscor per besar-li els llavis i ficar-li la llengua a la boca. Jordi i Jaume m'han dit que ja fa molt temps que ells ho varen fer per primera vegada, que ja és ben hora que jo ho faci, i que la llengua d'una al·lota és com el cosset llenegadís d'un caragol quan hem arribat a treure'l de la closca. M'han explicat com, un cop es travessa la barrera dels llavis d'una al·lota, no hi ha una sensació més meravellosa que la d'aconseguir que la seva llengua jugui amb la teva, com si d'una brega entre dos caragols es tractàs. Pot sorprendre-vos que hagin insistit tant en la semblança amb els caragols: no és que els meus amics tinguin gaire imaginació. El que ha passat és que avui matí, abans de parlar amb Sofia, a la classe de naturals, la professora ens ha explicat què són els mol·luscs, i després tant Jordi com Jaume repetien mil i una vegades això i allò dels caragols. Ja érem al pati, just després que jo parlàs amb Sofia, i, després d'haver-los explicat que aniria al cine amb ella, ells han començat a fer broma amb la història dels caragols. Que si només surten després de la pluja, que de vegades no volen sortir de la conquilla, que deixen un rastre brillant, com de plata, i que és com el que mon pare veurà en els meus

llavis si la llengua de Sofia me'ls llepa, que si de vegades jo sóc com un caragol. Al final s'han fet una mica pesats, i quasi hem acabat malament quan Jordi ha cantat allò de *caragol treu banya, ton pare a sa muntanya, ta mare en es molí, caragol caragolí*. Ell se n'ha adonat de seguida, que l'havia dita, i la seva cara ha tornat més vermella que una tomàtiga, ha tossit una bona estona després d'empassar-se el fum de la cigarreta que, discretament, s'estava fumant, i m'ha demanat perdó.

Mentre tornava cap a casa, aquest migdia, de tant pensar en les històries i en la fesomia dels caragols quasi entr amb la meva bici en el maleter d'un cotxe que s'havia aturat al bell mig del carrer. Mon pare encara no hi havia arribat. Jo m'he tancat a la meva habitació, i mentre l'esperava em demanava si el silenci de la casa podia arribar a ser com el silenci en què un caragol ha de trobar-se, sol amb si mateix, entre dues pedres d'una paret seca i amagat en la seva closca, com fugint del món. La imatge, entre el record i l'ànsia perquè n'arribàs l'hora, de Sofia al meu costat al cine, i el soroll de la porta de casa en tancar-se violentament m'han tornat a aquest món. He baixat les escales i he corregut cap a l'habitació de mon pare.

-Papa, em donaràs doblers per anar al cine, avui horabaixa?-li he demanat, abans d'adonar-me que el seu posat era molt seriós, massa seriós per no passar alguna cosa greu.

-He de parlar amb tu -m'ha dit quan érem a la

cuina-. Em sembla que avui no és un bon dia per anar al cine -ha afegit després, i ha continuat:- no sé gaire com explicar-te això...

-Què passa? -he demanat jo una mica espantat.

Mon pare s'ha assegut a una de les cadires de la cuina i m'ha fet seure a mi en l'altra. Llavors ha mirat al seu costat, com si hi cercàs alguna cosa, ignorant la meua ansietat; com si hi trobàs a faltar alguna cosa, com si s'estranyàs de no veure-hi cap altra cadira. S'ha aixecat, de cop, i ha anat al rebost. N'ha sortit amb la liquidadora a les mans, l'ha posada sobre la taula, ha obert la gelera i n'ha tret quatre pomes ben vermelles. Sense pelar-les ni rentar-les, les ha tallades i ha engegat l'aparell. Mentre hi ficava el primer tros de poma, i esmorteïdes les seves paraules en el soroll de la màquina, m'ho ha dit finalment:

-Avui m'ha telefonat la teua mare. Diu que vindrà a veure't aquest vespre.

No sé per què, però la primera cosa que m'ha vingut al cap en aquell moment ha estat el somriure de Sofia, el mateix somriure amb què ha acompanyat el seu "sí", una sola síl·laba per a tant desig: la seva resposta a la meua proposició d'anar al cine aquest horabaixa.

He callat. Mon pare s'ha aturat de fer el suc. Jo hauria agraït que ell continuàs. El renou de l'aparell feia menys incòmode el nostre silenci. Llavors l'he trencat:

-No vull veure-la. Què vol, ara, de nosaltres?

-És la teua mare, fill. I et vol veure.

Jo sentia el dolor de mon pare, un dolor que no m'era desconegut. I li he dit:

-Oblides que et va fer mal. Que ens va fer mal.

Ell m'ha acariciat la cara. Les seves mans feien olor de poma. I jo he pensat de bell nou en Sofia. I en els seus llavis.

-No puc negar-li el dret de veure't -ha dit mon pare aleshores per creure's que tancava la conversa. Sempre ha estat així: poques paraules, un gest com el que ha fet en aquell moment quan ha baixat la mirada, i la fugida.

Jo també sempre ho he fet així; i m'he tancat a la meva habitació. I he continuat la conversa; he dit de veritat tot el que en pensava, en el silenci de la meva cambra, en el silenci del meu interior, de la meva closca: "Sempre has cregut que si tu podies perdonar-la jo també podria, jo que no puc ja ni recordar-la. Però t'equivocaves, no puc perdonar-la perquè no la conec. No he pogut oblidar perquè no tenia res per oblidar. Sempre he pensat que per mi ella era morta. Però molts morts tenen temps d'acomiadar-se dels seus abans d'abandonar-los. I ella ni això. Sé que se n'anà sense dir-te res. Sense acomiadar-se de mi, que aquell dia era amb tu al parc d'atraccions. Sempre has volgut que cregués que era bo que ella hagués desaparegut, que el millor que havia passat era que tot el mal que us havíeu fet l'havíeu repartit entre vosaltres i me n'havíeu deixat al marge. I sé també, perquè tu, des que vas decidir que havies de

perdonar-la, m'ho has dit una vegada i una altra, que ella fou, mentre era amb nosaltres, una mare tendra i amorosa. Però tu no has volgut saber, cada cop que em deies això, que jo l'odiava més i més; que desitjava dir-te, i no m'atrevia, com em semblava que t'havia de ser fàcil perdonar-la si sabies que no tornaria. Fins i tot avui t'has negat a acceptar que realment no vull saber-ne res, que no vull veure-la. Si en realitat ho he après de tu. Tu m'has ensenyat a amagar-me. Sóc com tu, i com deu ser ella: com un caragol..."

Esper que mon pare haurà entès els meus motius. Evidentment, ni dins la meva conquilla podia explicar-li tota la veritat, la història del meu gran desig. L'ansia que s'ha fet enorme en el meu pit quan Sofia m'ha dit que sí, que venia al cine amb mi.

Per arribar fins aquí he agafat un autobús. Sortir de casa sense que mon pare se n'adonàs no ha estat gaire difícil. Com si d'un caprici del destí es tractàs, la pluja, una visitant tan estranya aquests darrers anys, m'ha facilitat la sortida de casa, ja que ha estat ella, tan benvinguda, la que ha fet que telefonassin mon pare perquè anàs a protegir de l'aigua una de les seves obres, i jo he aprofitat el moment que ell no hi era per ficar dins una bossa quatre peces de roba, els meus estalvis, el meu walkman i una foto en què apareixem tots dos, feliços, i per sortir de casa amb la intenció de no tornar-hi.

Dins l'autobús, però, la meva determinació ha començat a trontollar a causa d'una escena d'allò més

ridícula que s'hi ha esdevingut. Al meu davant s'havia assegut una dona que devia tenir l'edat de ma mare. Anava tota sola. Dues parades més tard, però, s'ha assegut al seu costat un home. No s'han parlat, però s'han mirat. I es miraven d'una manera estranya. Dues parades abans que jo ho fes, s'han aixecat alhora i han baixat de l'autobús. Ell li ha oferit la mà per ajudar-la a fer-ho, i mentre l'autobús, lentament, s'allunyava del lloc on els havia deixat, he pogut veure com començaven a parlar i com caminaven, aviat, junts cap a l'entrada d'un hotelet que hi ha al davant just de la parada.

L'escena m'ha fet pensar en ma mare i en mon pare. M'ha recordat de bell nou la *història oficial* de la fugida de ma mare. La història, en definitiva, que sempre ha explicat mon pare. La història del dany fet i rebut. La història de la separació convenient, beneficiosa per a ell, per a mi. Però els dubtes s'han fet presents quan, en veure la parella travessar el portal discret de l'hotel, he començat a recordar l'altra història, la de les explosions controlades: la dels murmurs i els comentaris maliciosos. La que parlava dels amants de ma mare. La que parlava de l'italià que se'n portà ma mare a Florència. La dels segells estrangers que mon pare em deia que havia rebut d'un amic, i que jo veia que acompanyaven les cartes, no gens nombroses, de ma mare a mon pare: les cartes prohibides. Les cartes que només he vist a la bústia, abans d'anar al foc. Al foc on s'hauria d'haver llençat ma mare...

El rètol del cinema m'ha tornat portar al cap la llengua de Sofia i la història dels caragols. És ben estrany que després de tants anys torni ma mare. Què deu voler, ara? Deu estar malalta, prop de la mort, i em vol veure perquè la perdoni? Tots aquests anys amagada en la seva conquilla i ara en surt. Ben errada va si creu que la perdonaré. Em sap greu per mon pare. No vull que pensi que jo també l'abandon. Totd'una que m'hagi instal·lat, quan ja sigui un altre home, un home que sap el que se sent quan la llengua d'una al·lota et penetra a la boca, el cridaré per telèfon i el tranquil·litzaré. Si ma mare no queda a casa, jo puc tornar-hi.

Són les set. Sofia ja hauria d'haver arribat. No sé on dormiré avui, però demà no aniré a classe. Segur que ma mare i mon pare aniran a cercar-m'hi. A més, no vull veure les cares de Jaume i Jordi esperant que els conti com ha anat. No sabia com explicar-los la tornada de ma mare. Avui, quan Jordi em cantava allò dels caragols, l'hauria mort. I ara que hi pens, ells m'han explicat que la llengua d'una al·lota és com un caragol, però no m'han parlat d'olors, ni m'han dit si també en té el gust. Quin gust deu tenir, la llengua d'una al·lota? Quin gust deu tenir la llengua de Sofia? Sempre que he pensat en els caragols n'he lligat l'existència amb l'olor del fonoll i el gust de l'allioli. I, si he de dir la veritat, crec que si hagués de pensar en l'olor i en el gust de la llengua de Sofia, abans de saber-los de ver, segur que s'assemblarien a

l'olor de la canyella i al gust de la vainilla. Potser són imaginacions meves (estic tan nerviós!), però, encara que algú pugui no creure-s'ho, són l'olor i el gust que van envair-me la primera vegada que vaig acostar-me a l'alè de Sofia i als seus cabells, mesos abans de demanar-li si volia que sortíssim plegats.

Ja s'ha aturat de ploure. Ma mare haurà esperat que s'aturi de ploure per anar a casa. Mon pare sempre ha dit que ella odiava la pluja. I ara torna, després de la pluja. No la conec, però en sé moltes coses. Les que mon pare m'ha contat i les que, sense dir-les clarament, han llençat aquí i allà, com explosions controlades, els veïns, els amics de mon pare i els meus amics de l'escola. En sé prou coses per triar el que vull avui. I el que vull es torba: per què no arriba, Sofia? Quan arribi entrarem al cine, i no tindrè temps d'explicar-li tot el que ha passat. La veritat és que tampoc no sabia com i què explicar-li. De segur que pensaria que jo també m'amag de ma mare i de la realitat (com ella i mon pare s'han amagat fins avui), i no crec que pogués entendre, ni que jo pogués dir-li, com l'única cosa que m'importa realment ara no és ni veure la pel·lícula ni fugir, sinó besar-li els llavis, ficar-li la llengua a la boca i, rompuda la gran barrera, aconseguir que ella em fiqui la seva a la meva per arribar al moment en què es trobin les nostres llengües, com dos caragols desproveïts finalment de les seves closques, en una fantàstica i meravellosa brega.

D'aquí a cinc minuts comença la pel·lícula. Ma
mare deu ser camí de casa. I Sofia encara no ha arribat.

©miquel bezares. 2001